

LECTIO XVII: ΦΟΒΟΣ ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΟ ΑΓΝΩΣΤΟ

Magnus timor exercitum occupāvit ex vocibus Gallōrum ac mercatōrum, qui Germānos ingenti magnitudine corporum et incredibili virtūte esse praedicābant. Alius aliā de causā discedere cupiēbat. Nonnulli pudōre adducti remanēbant. Hi neque vultum fingere neque lacrimas tenēre poterant; abditī in tabernaculis aut suum fatum querebantur aut cum familiaribus suis commūne periculum miserabantur. Totis castris testamenta obsignabantur. Horum vocibus ac timōre paulātīm etiam ii, qui rei militaris perītī habebantur, perturbabantur.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Μεγάλος φόβος έπιασε (ή κατέλαβε) το στράτευμα από τις διαδόσεις των Γαλατών και των εμπόρων, οι οποίοι διακήρυτταν (ή διαλαλούσαν) ότι οι Γερμανοί ήταν φοβερής σωματικής διάπλασης και απίστευτης ανδρείας (ή είχαν φοβερή σωματική διάπλαση και απίστευτη ανδρεία). Άλλοι (από τους Ρωμαίους) ήθελαν να φύγουν προβάλλοντας ο καθένας και μια δικαιολογία). Μερικοί παρασυρμένοι (ή σπρωγμένοι) από ντροπή (παρ)έμεναν. Αυτοί δεν μπορούσαν ούτε να προσποιηθούν ούτε να (συγ)κρατήσουν τα δάκρυά τους· κρυμμένοι στις σκηνές (τους) είτε παραπονούνταν για τη μοίρα τους (ή έκλαιγαν τη μοίρα τους) είτε θρηνούσαν για τον κοινό κίνδυνο μαζί με τους φίλους τους. Σε όλο το στρατόπεδο υπογράφονταν και σφραγίζονταν (ή υπέγραφαν και σφράγιζαν) διαθήκες (ή έγραφαν τις διαθήκες τους). Από τις διαδόσεις τους και τον φόβο τους ταραζόνταν σιγά-σιγά ακόμη και αυτοί που θεωρούνταν έμπειροι στα στρατιωτικά πράγματα (ζητήματα).

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ ΤΑΞΙΝΟΜΗΜΕΝΟ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟ

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

Α΄ κλίση

causa -ae (θηλυκό)

lacrima -ae (θηλυκό)

Β΄ κλίση

Galli -orum (αρσενικό, δεν έχει ενικό)

Germani -orum (αρσενικό, δεν έχει ενικό)

fatum -i (ουδέτερο)

tabernaculum -i (ουδέτερο)

castra -orum (ουδέτερο, ετερόσημο)

testamentum -i (ουδέτερο)

Γ' κλίση

timor, timoris (αρσενικό)

vox, vocis (θηλυκό)

mercator -oris (αρσενικό)

magnitudo, magnitudinis (θηλυκό)

corpus, corporis (ουδέτερο)

virtus, virtutis (θηλυκό)

pudor -oris (αρσενικό) (δεν έχει πληθυντικό)

familia -is (αρσενικό)

Δ' κλίση

exercitus -us (αρσενικό). Δοτική ενικού exercitui & exercitu

vultus -us (αρσενικό)

Ε' κλίση

res, rei (θηλυκό)

ΕΠΙΘΕΤΑ

Β' κλίση

magnus, -a, -um (συγκριτικός: maior, maior, maius, υπερθετικός:

maximus, -a, -um. Επίρρημα magnopere/ magno opere, magis, maxime)

peritus, -a, -um (συγκριτικός: peritior, -ior, -ius, υπερθετικός: peritissimus, -a, -um)

Γ' κλίση

ingens, ingentis (συγκριτικός: ingentior, -ior, -ius, υπερθετικός: ingentissimus, -a, -um). Επίρρημα ingenter.

incredibilis, -is, -e (Δεν σχηματίζει παραθετικά, διότι δηλώνει μία αρνητική έννοια)

communis, -is, -e [συγκριτικός: communior, -ior, -ius (αλλά και comior, σύμφωνα με το λεξικό της Οξφόρδης), υπερθετικός: communissimus, -a, -um (αλλά και comissimus)].

militaris, -is, -e [δεν σχηματίζει παραθετικά, διότι εκφράζει τέλεια έννοια και προέρχεται από ουσιαστικό (miles, militis = στρατιώτης)].

ANTONYMIES

qui, quae, quod (αναφορική)

hic, haec, hoc (δεικτική)

suus, sua, suum (κτητική - αυτοπαθητική)

is, ea, id (δεικτική - επαναληπτική)

ANTONYMIKA EPIΘETA

alius, alia, aliud

nonnulli, nonnullae, nonnulla (μόνο πληθυντικού αριθμού). Τα λεξικά (π.χ. Κουμανούδης σελ. 573) δίνουν ενικό αριθμό nonnullus, -a, -um, αλλά και το λεξικό της Οξφόρδης (Lewis-Short).

totus, tota, totum

PHMATA

1^η Συζυγία

occupo, occupavi, occupatum, occupāre

praedico, praedicavi, praedicatum, praedicāre

miseror, miseratus sum, miseratum, miserāri (αποθετικό)

obsigno, obsignavi, obsignatum, obsignāre

perturbo, perturbavi, perturbatum, perturbāre

2^η Συζυγία

remaneo, remansi, –, remanēre (Το ρήμα δεν διαθέτει παθητική μετοχή. Στη θέση της μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε τη μετοχή mansus, -a, -um του maneo, αν και δεν έχει την ίδια ακριβώς σημασία.)

teneo, tenui, tentum, tenēre

habeo, habui, habitum, habēre

3^η Συζυγία

cupio, cupi(v)i, cupitum, cupēre (15 –io)

discedo, discessi, discessum, discedēre

adduco, adduxi, adductum, adducēre

fingo, finxi, fictum, fingēre

abdo, abdidi, abditum, abdēre

queror, questus sum, questum, queri (αποθετικό)

ΑΝΩΜΑΛΑ ΡΗΜΑΤΑ

sum, fui, –, esse

possum, potui, –, posse

ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ

paulatim ποσοτικό επίρρημα)

etiam ποσοτικό επίρρημα (σύμφωνα με τη Λατινική Γραμματική, Α. Τζαρτζάνου, είναι συμπλεκτικός, παρατακτικός σύνδεσμος)

ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ

e(x) + (κυρίως) αφαιρετική

de + (κυρίως) αφαιρετική

in + (τοπική) αφαιρετική

cum + (οργανική) αφαιρετική